

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету міжнародних
економічних відносин

проф.Палінчак М.М.

« 28 » *серпня* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	«Міжнародні економічні відносини»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля» для здобувачів першого рівня вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

Розробник:

Брензович К.С. к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

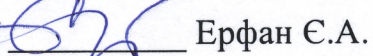
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол № 6 від «27» червня 2024 року

Завідувач кафедри Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол № 10 від «27» червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Ерфан Є.А.

© _____, 20__ р.

©ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 20__р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 120 год	4	4
Кількість модулів: 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	8	8
	Лекції	
	20	8
	Практичні:	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	80	108

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є формування знань студентів про основи міжнародної торгівлі як форми МЕВ, основні підходи, інструменти до її регулювання, принципи розробки та реалізації спільної зовнішньоторговельної політики. У дисципліні присутній акцент на вивчення торгівлі ЄС, її нормативно-правових основ та особливостей регулювання. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі європейської інтеграції.

ФК4. Здатність аналізувати тенденції світової торгівлі, виокремлювати інструменти та принципи її регулювання, зокрема регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС.

ФК6. Наявність системного уявлення про структуру і тенденції розвитку світової економіки; знання принципів прийняття і реалізації економічних рішень на мікро- та макрорівнях; уміння використовувати економічну інформацію у професійній, виробничій діяльності і повсякденному житті.

ФК9. Вміння аналізувати та прогнозувати тенденції розвитку глобальних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК20 «Світова економіка»

ОК24 «Міжнародні економічні відносини»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати стан розвитку світової господарської системи, визначати місце в ній економіки окремої країни, рівень її зовнішньоекономічної діяльності; синтезувати інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них;	ПРН 5

формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	
Демонструвати розуміння закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства та феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.	ПРН 9
Розуміти сутність міжнародних економічних відносин та взаємозв'язку їхніх форм, суб'єктів і рівнів; аналізувати і оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру МЄВ.	ПРН 10
Вміти використовувати отримані знання відносно умов зовнішньоекономічної діяльності України, з одного боку, виходячи з цілей і завдань її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків, а з іншого – враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.	ПРН 11
Досліджувати та аналізувати передумови здійснення зовнішньоекономічної політики держави, формулювати цілі та здійснювати пошук ефективних інструментів реалізації зовнішньоторговельної політики, враховуючи гео економічні та геополітичні умови та зростаючу роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародних економічних явищ та процесів.	ПРН 16
Застосовувати на практиці знання принципів і законів розвитку МЄВ, процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталу.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміння аналізувати зміни у міжнародній торгівлі, її суб'єктний склад, експортну спеціалізацію країн, синтезувати інформацію щодо заходів торговельного регулювання; формулювати висновки і розробляти рекомендації щодо зовнішньої торгівлі України з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	ПРН 5
Вміння аналізувати закономірності та тенденції розвитку сучасної міжнародної торгівлі та місце України у ній	ПРН 9
Розуміння сутності, видів та форм міжнародної торгівлі, її структури в умовах глобальних трансформацій, науково-технічного прогресу	ПРН 10
Розуміння єдиної торгової політики ЄС, основних заходів митно-тарифного регулювання у об'єднанні у контексті поглиблення торговельної співпраці України з ЄС	ПРН 11
Досліджувати та аналізувати передумови здійснення зовнішньоторговельної політики держави, формулювати цілі та здійснювати пошук ефективних інструментів реалізації зовнішньоторговельної політики держави загалом і зовнішньоторговельних операцій підприємства зокрема.	ПРН 16
Застосовувати на практиці знання форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- тести;
- тези доповіді та їх презентації;
- аналітичні звіти.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування; розв'язування ситуаційних задач, тестування, аналітичні звіти, підготовка та захист презентацій.

Форма модульного контролю: тести.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Індивідуальне завдання	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T1-T9	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	9	45
Індивідуальна робота (підготування тез доповіді, презентація перед академгрупою)	1	5
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

На кожну модульну контрольну роботу виноситься 25 тестових завдань, кожне з яких оцінюється у два бали. Кожен тест містить 5 варіантів відповіді, з яких лише одна правильна. Загальна сума за модульну контрольну роботу – 50 балів. Модульна контрольна робота проводиться у системі електронного навчання Moodle. Тести сформовані на основі програмного матеріалу курсу (теми 1-9).

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у вигляді усного заліку. Студенту пропонується білет, що складається з двох питань в межах програмного матеріалу дисципліни. Відповідь на кожне із запитань оцінюється максимально у 50 балів, уся відповідь – у 100. Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою («зараховано», «незараховано») та шкалою ЄКТС. Залік складають здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна оцінка, виставлена викладачем за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти залік з дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточним. До семестрового контролю з дисципліни у формі екзамену здобувач освіти допускається у разі, коли його підсумкова модульна оцінка становить не менше 35 балів (за 100-бальною шкалою). Здобувач освіти не допускається до контролю, якщо його підсумкова модульна оцінка становить менше 35 балів або у випадку, коли в установлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні очікуваних результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися впродовж семестру.

Якщо здобувач освіти не з'явився на залік у визначений час, то у відомості обліку успішності викладач записує його підсумкову модульну оцінку при умові, що вона не менша 60 балів, або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів. Здобувачі освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59 балів або, які за результатами модульних контролів не допущені до їх складання, не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

**Критерії оцінювання підсумкового контролю за дисципліною
«Міжнародна торгівля»**

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання здобутих знань
90-100	зараховано	A	Студент має глибокі системні знання з усіх тем, засвоїв основні поняття з міжнародної торгівлі та її регулювання, вміє аналізувати тенденції міжнародної торгівлі та місце України у цих процесах, розраховувати основні показники торгівлі, здатний вирішувати проблемні питання, що стосуються організаційних аспектів торгівлі, вибору форм і методів розрахунків тощо
82-89		B	Студент в цілому засвоїв програмний матеріал, самостійно розкриває теоретичні міжнародної торгівлі, розуміє ключові поняття і зв'язки між ними, володіє практичними навичками аналізу показників торгівлі. У відповідях трапляються неточності формулювань, незначні відхилення у розумінні форм, видів, структури торгівлі, особливостей її регулювання.
74-81		C	Студент оволодів програмним матеріалом, дає відповіді на основні питання, однак допускає помилки у формулюваннях, недостатньо розуміє особливості міжнародної торгівлі, її форм та організаційних засад
64-73		D	Студент частково оволодів теоретичним матеріалом курсу, може частково пояснити поняття/зв'язки/функції/особливості міжнародної торгівлі як форми МЕВ
60-63		E	Студент частково оволодів базовими поняттями і зв'язками, розуміє сутність і ознаки міжнародної торгівлі
35-59		незараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	Студент не засвоїв програмного матеріалу

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Міжнародна торгівля та економічний розвиток

Міжнародна торгівля в умовах глобалізації. Місце та роль країн й регіонів у світовій торгівлі. Вплив міжнародної торгівлі на економічне зростання країн. Експортна спеціалізація та конкурентні переваги країн та регіонів. Лідери світової торгівлі. ТНК у міжнародній торгівлі. Еластичність експорту та її вплив на національні економіки. Експортна та імпортна залежність у міжнародній торгівлі. Участь у міжнародній торгівлі та національні інтереси держав. Глобалізація та деглобалізація торгівлі.

Тема 2. Національний рівень регулювання міжнародної торгівлі

Поняття зовнішньоторговельної політики та її основні цілі. Механізми державного регулювання зовнішньої торгівлі. Одностороннє, двостороннє та багатостороннє регулювання зовнішньої торгівлі. Сутність і основні форми протекціонізму. Аргументи «за» і «проти» політики протекціонізму. Основні риси «свободи торгівлі». Аргументи «за» і «проти» політики фрітрейдерства. Сучасна торгівля як поєднання інструментів та механізмів протекціонізму і вільної торгівлі.

Тема 3. Наднаціональне регулювання торгівлі

Еволюція зовнішньоторговельної політики ЄС. Принципи і правила зовнішньої торгівлі у договорах ЄС. Основи правового регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС: акти первинного та вторинного законодавства. Інституційне забезпечення зовнішньоторговельної політики ЄС. Компетенція наднаціональних органів ЄС у питаннях регулювання зовнішньої торгівлі. Специфічні риси зовнішньоторговельної політики ЄС.

Тема 4. Митно-тарифне регулювання торгівлі

Загальна характеристика митно-тарифних інструментів. Механізм застосування митного тарифу. Класифікація мит за способом стягнення, об'єктом обкладання, характером, походженням, типом ставок, способом обчислення. Структура митного тарифу. Економічні наслідки запровадження мита.

Тема 5. Нетарифне регулювання торгівлі

Класифікація нетарифних інструментів регулювання зовнішньої торгівлі: кількісні обмеження (квоти, ліцензії, «добровільне» обмеження експорту), приховані обмеження (технічні бар'єри, податки і збори, державні закупівлі, вимоги про вміст місцевих компонентів), фінансові методи (демпінг, субсидії, кредитування експорту). Практика застосування нетарифних інструментів у сучасній міжнародній торгівлі. Нетарифний

протекціонізм.

Тема 6-7. Єдина торгова політика ЄС

Специфічні риси сучасної торгівлі та торговельної політики ЄС. Еволюція зовнішньоторгівельної політики (ЗТП) ЄС. Основи правового регулювання ЗТП ЄС. Інституційне забезпечення зовнішньоторгівельної політики. Загальна характеристика інструментарію ЗТП ЄС. Єдиний митний тариф ЄС. Інтегрований тариф. Тарифна ескалація та торгові преференції у ЗТП ЄС. Технічне регулювання зовнішньої торгівлі ЄС. Торгівля ЄС і сталий розвиток.

Тема 8. Міжнародна торгівля в умовах науково-технічного прогресу

Вплив міжнародної торгівлі на науково-технічний розвиток. Вплив технологій на міжнародну торгівлю. Структурні зміни у міжнародній торгівлі під впливом цифровізації. Електронна торгівля.

Тема 9. Україна у міжнародній торгівлі

Місце і роль України у світовій торгівлі. Експортна спеціалізація України. Вплив торгівлі на економічний розвиток України. Особливості національного регулювання міжнародної торгівлі. Зовнішньоторгівельна співпраця України в умовах поглиблення європейської інтеграції. Зовнішня торгівля України в умовах війни. Подолання торговельної залежності від аг

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форм						Заочна форма					
	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.	Самост.	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.	Самост.
ТЕМА 1 МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	9	2	2			5	10	2	-			8
ТЕМА2 НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	9	2	2			5	10	-	1			9
ТЕМА 3 НАДНАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РІВНІ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ	10	2	2			6	10	-	1			9
ТЕМА 4 МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ	10	2	2			6	10	2	-			8
ТЕМА 5. НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ	10	2	2			6	10	2	-			8
ТЕМА 6. ЄДИНА ТОРГОВА ПОЛІТИКА ЄС	10	2	2			6	10	2	-			8
ТЕМА 7. ЄДИНА ТОРГОВА ПОЛІТИКА ЄС	10	2	2			6	10	-	1			9
ТЕМА 8 МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ В УМОВАХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ	10	2	2			6	10	-	-			10
ТЕМА 9 УКРАЇНА У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ	10	2	4			4	10	-	1			9
МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА	2	2	-			-	-	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	20	20	-	-	50	90	8	4	-	-	78

6.3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Метою проведення практичних занять є засвоєння студентами програмного матеріалу, закріплення теоретичних знань з питань торгівлі, її регулювання та застосування основних форм та способів розрахунків. Практичні заняття проводяться в академічних групах шляхом усного опитування, тестування, розв'язування задач, підготування доповідей та презентацій на задану тематику.

№	Назва теми	Кількість годин (денна ф.н.)	Кількість годин (заочна ф.н.)
1	ТЕМА 1 ПОКАЗНИКИ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	2	-
2	ТЕМА 2 ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА ЛІДЕРІВ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ	2	1
3	ТЕМА 3 СОТ ТА КРИЗОВІ ПРОЦЕСИ У БАШАТОСТОРОННЬОМУ РЕГУЛЮВАННІ ТОРГІВЛІ	2	1
4	ТЕМА 4 РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА РИНКОВУ РІВНОВАГУ У УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ МИТ	2	-
5	ТЕМА 5. РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА РИНКОВУ РІВНОВАГУ У УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ НЕТАРИФНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТОРГІВЛІ	2	-
6	ТЕМА 6. ЄДИНА ТОРГОВА ПОЛІТИКА ЄС ЩОДО КРАЇН ТА РЕГІОНІВ	2	-
7	ТЕМА 7. ЕКОЛОГІЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТОРГОВОЇ ПОЛІТИКИ ЄС	2	1
8	ТЕМА 8 МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ В УМОВАХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ	2	-
9	ТЕМА 9 ЕКСПОРТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНИ ТА ТОРГІВЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	4	1
10	Підсумкове заняття. Залік.		
	РАЗОМ	20	4

6.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин (денна ф.н.)	Кількість годин (заочна ф.н.)
1	ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ КРАЇН ТА РЕГІОНІВ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ: ПРИЧИНИ ТА ФАКТОРИ	5	8
2	СУЧАСНІ ІНДИКАТОРИ УЧАСТІ КРАЇН У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ (МЕТОДОЛОГІЯ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ)	5	9
3	КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ФОРМ ТА МЕТОДІВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	6	9
4	ПРИНЦИПИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА СУБ'ЄКТИ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	6	8
5	ЕФЕКТИВНІСТЬ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЙОГО ФІСКАЛЬНІ ЕФЕКТИ	6	8
6	НЕТАРИФНА ДИСКРИМІНАЦІЯ	6	8
7	ІНТЕГРАЦІЯ ТА НАДНАЦІОНАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ	6	9
8	МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ ТА ПЛАТЕЖІ В УМОВАХ НТП. ЦИФРОВА ТОРГІВЛЯ	6	10
9	УКРАЇНТА ТА СОТ. УКРАЇНА ТА ЄС	4	9
	РАЗОМ	50	78

6.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Під час проходження курсу студенту пропонується підготувати доповідь на обрану з переліку тему та презентувати її під час практичного заняття. Під час оцінювання враховується вміння студента досліджувати та аналізувати обрану тему, виділяти головне та узагальнювати, формулювати власне бачення проблеми, опрацьовувати теоретичний та статистичний матеріал та формулювати його у формі тез доповіді, будувати таблиці та графіки, розробляти презентацію доповіді у програмному забезпеченні Microsoft Power Point, публічно презентувати матеріал.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (ДОПОВІДІ)

1. Особливості структури зовнішньої торгівлі ЄС.
2. Внутрішньокорпоративна торгівля (система внутрішніх ринків ТНК та трансфертне ціноутворення).
3. Міжнародна біржова торгівля.
4. Міжнародні товарні аукціони.
5. Головні центри аукціонної та біржової торгівлі на території ЄС.
6. Найбільші міжнародні виставки та ярмарки в Європі.
7. Врегулювання торгових суперечок в рамках СОТ.
8. Врегулювання міжнародних торгових спорів міжнародним арбітражем.
9. Економічні наслідки введення мит.
10. Оптимальний тариф.
11. Торгова дискримінація: торгові блоки.
12. Торгове ембарго.
13. Торговельні війни.
14. Регулювання міжнародної торгівлі товарами в рамках СОТ.
15. Регулювання торгівлі послугами в рамках СОТ.
16. Регулювання торгівлі продукцією інтелектуальної праці.
17. Особливості зовнішньої торгівлі ЄС з партнерами Східної Європи.
18. Угода про асоціацію України та ЄС: торговельні аспекти.
19. Загальна характеристика зовнішньоторговельного контракту.
20. Комерційні, транспортні та фінансові документи при міжнародних операціях.
21. Ризики в міжнародній торгівлі та способи їх усунення.
22. Роль цифрових платформ у розвитку міжнародної торгівлі.
23. Блокчейн технології у міжнародній торгівлі та логістиці.
24. Тенденції розвитку найбільш технологічних секторів міжнародної торгівлі.
25. Торгівля високотехнологічною продукцією в умовах пандемії та її перспективи у постпандемічний період
26. США та Китай: протистояння за право на технології
27. Цифрові комунікації як фактор підвищення ефективності ведення міжнародного бізнесу
28. ШІ та машинне навчання: вплив на перспективи міжнародної торгівлі
29. Осучаснення міжнародних платежів та його вплив на динаміку міжнародної торгівлі
30. ТНК як основні експортери високотехнологічної продукції
31. Нові високотехнологічні товари та послуги на світовому ринку: перехід із матеріальної форми у неуречевлену.
32. На шляху до лідерства у міжнародній торгівлі: США, Китай, Німеччина, Франція, Італія, Нідерланди, Японія, Сінгапур, Гонконг, Мексика, Індія (одну країну на вибір).

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби навчання – проєктор, ноутбук.

Програмне забезпечення – Moodle (сайт електронного навчання), програма підготовки презентацій PowerPoint.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародна торгівля: підручник. Видання 5-те, перероб. та доп. – Київ-Каторице-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
2. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.], за наук. ред. В.В. Рокочої. - К. : Університет економіки та права "КРОК", 2018. - 698 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Майборода Ю.О. Методика оцінки лідерства у міжнародній торгівлі. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип.71. С.29-35. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.71-4>
2. Беззубченко, О. А., Бондаренко П.В. Оцінка впливу нетарифних заходів на ефективність регулювання зовнішньої торгівлі України та ЄС. О.А.Беззубченко, П.В.Бондаренко. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка*. 2018. №15. С.44-51.
3. Брензович К.С., Майборода Ю.О., Січка В.М. Конкурентна взаємозалежність США та КНР в контексті геоекономічних трансформацій. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип.76. С.18-24. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.76-2>. (Здобувачем проаналізовано вплив США на укріплення позицій КНР на світових ринках та роль внутрішнього китайського ринку у розвитку американських ТНК).
4. Голинський Ю. О., Павелчак А. В. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та його удосконалення. *Молодий вчений*. 2018. №10(2). С.749-752. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_10%282%29_82.
5. Мелих О. Протекціонізм у ЄС: вплив на ринкові відносини з країнами-партнерами. *Економічний аналіз*. 2020. №30. Ч1. С.91-99.
6. Brenzovych K. S. Changes in foreign trade policies: transition from free trade to neo-protectionism. The level of efficiency and the need for the influence of social sciences on the development of modern civilization : collective monograph / K. S. Brenzovych, Yu. O. Ostapets, M. M. Palinchak, M. I. Tsalan, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2020. 100 p.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Access2Markets - <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>
2. Global Trade Alert – Режим доступу: <https://www.globaltradealert.org>
3. European Commission/Eurostat – Режим доступу: <https://ec.europa.eu>
4. European Union trade policy - Режим доступу: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/trade_en
5. World Trade Organization - Режим доступу: <https://www.wto.org>
6. Євроінтеграційний портал. – Режим доступу: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>
7. Міністерство економіки України – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20²⁵ / 20²⁶ н.р. зі змінами

протокол № 6 від «10» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Приходько В.П.